

USA:

Unglingur bíðar eftir at verða avrættaður

James Russell Trimble hevur sitið í deyðagongini í einum fongsl í Maryland í USA í sjey ár. Hann er nakað tilafturs sálarliga og var 17 ára gamal, tá tað brotsverkið varð framt, ið hann varð dømdur fyri.

Í 1987 og 1989 varð lógin broytt í Maryland, soleiðis at deyðarevring var avtíkin fyri ungdomar og sálarliga tilafturskomin, men hendan lógarbroytingin kom ikki James Russell Trimble tilgøðar, av tí at hann varð dømdur til deyða í 1982, og lógarbroytingin ikki hevur afturvirkandi kraft.

James Russell Trimble hevði ein vánaligan uppvøkstur. Hann fór at brúka brennivín og rúsevni 10 ára gamal og var fallin til misnýtslu, tá brotsverkið varð framt. Hann varð saman við fyra feløgum, ið allir vóru eldri enn hann, ákærdur fyri fólkaran, álop og manndráp. Teir fyra samseku samráddu seg til linari revsing móti at teir viðgingu seg sekar.

Teir fyra finga allir livlangt fongsl, ein teirra treytað, tveir finga linari revsing í appellrættinum og eru seinni latnir leysir; tann fjórði fær nú viðgerð á einum endurútbúgvingarstovni.

James Russell Trimble royndi fleiri ferðir at taka

livið av sær meðan hann bíðaði eftir at koma fyri rættin. Hann varð viðgjörður við einum sissandi evni, Thorazine, og hóast hann enn var ávirkaður av viðgerðini, varð hann mettur førur fyri at fara í rættin. Atburður hansara í rættinum var sera lógin, og ein sálarlækni váttaði, at hann var sinnissjúkur orsakað av evnismisnýtslu og tekin voru til skisofreni.

Í apríl 1984 varð deyðadómurin staðfestur av appellrættinum í Maryland við teirri grundgeving, at brotsverkið var serdeilis ræðuligt.

USA er eitt av bert seks londum í heiminum, sum hava avrætta unglingar seinastu árin; hini eru Bangladesh, Barbados, Iran, Irak og Pakistan.

Av teimum 36 statunum í USA, sum hava deyðarevring, loyva teir 25 deyðarevring fyri unglingar, sum ikki er í samsvari við altjóða rættarvenju, ið ikki loyvir deyðarevring fyri fólk, ið vóru yngri enn 18 ár, tá brotsverkið varð framt.

Í juni 1989 gjørdi hægstirættur í USA av, at avrætting av ungdomum heilt niður í 16 ára aldur og av sálarliga tilafturskominum er í samsvari við grundlógina.

Í mai 1989 mælti figgjara- og sosiala ráðið hjá ST

James Russell Trimble er dømdur til deyða av einum dómstóli í Maryland í USA. Undir sakarmálinum váttaði ein sálarlækni, at hann var sinnissjúkur og at tekin voru til skisofreni.

til, at sálarliga tilafturskomin fólk skuldu ikki verða dómð til deyða.

Gerið so væl, at senda kurteisliga orðað brøv til guvernørin í Maryland við áheitan um, at hann nýtir umboðsvald sitt til náðing

av brotsmonnum til at broyta deyðadóm yvir James Russell Trimble.

Skrivið til: Governor William Schnaefer, State House, Annapolis MD 21401, USA.

Tá »sjónvarpið« kemur, og tól títt er »farið«, er **D:E:R** svarið.

Leiga sjónvarp og videotól frá

Altíð ókeypis og bestu tænastu

DER
VIDEO/SJÓNVARP
N. Finsengata Tlf. 15132

Norður-streymoyar
Javnaðarfelag

BINGO

verður í

Bygdarhúsinum í Kollafirði

sunnudagin kl. 16.00

Nevndin

Eyðkvæmislinjan

svarar alt samdøgrið á tlf. 188 20.

Týsdagar kl. 16.00–18.00 fæst persónlig ráðgeving og serligir spurningar verða svaraðir.

mælunum í mai og juni í ár, vóru uppskakandi. Hóast nokur teirra vórðu ákærd fyri valdsgerðir, hevur tað verið ógjørligt at gera av um ákærnar hævdu nakað hald í veruleikanum. Amnesty International sigur, at deyðarevring verður nýtt sum politiskt vápn í Kina, og at grundir eru til at óttast fyri lagnuni hjá nógvum av teimum 4.000, sum í minsta lagi eru handtikin síðan herurin frændi blóðbaðið í juni mánað.

Í Suðurafrika vórðu fjurtan kvinnur og menn funnin sek í manndrápi og dómð til deyða í mai mánað eftir at ein lögreglumaður varð dripin í sambandi við at trygdardeildir lögdu uppi ein mót-mælisfund nærhendis bý-

num Upington. Trettan av teimum dómdu hövdu bert grýtt við gróti móti húsinum hjá lögreglumanninum, meðan ein teirra varð funnin sekur í sjálvum drápinum. Tey trettan vórðu dómð fyri »felagsvilja« til drápið. Amnesty International heldur tað vera atfinningarvert, at so nógv verða dómð til deyða sambært lógini um »felagsvilja«, hóast tey als ikki hava tikið lut í sjálvum drápinum.

Higartil í ár hevur Amnesty International frætt um 12 fólk, sum eru dómð til deyða í Sovjettsamveldinum. Trý teirra hövdu ikki havt fingið deyðarevring, um broyttingaruppskotið til revslógina hevði verið komið í

gildi; sambært uppskoti verða tey brotsverk, ið verða revsað við deyðarevring, fækkað úr átjan niður í seks.

Síðan Amnesty International byrjaði stríðið móti deyðarevring í hesum umfarinum í apríl, hevur eitt land — Cambodía — kunngjørt ætlan sína um at taka av deyðarevringina. Tann 30. apríl varð hetta einmælt samtykt undir einari eykatingsetu.

Í fleiri øðrum londum hava stig verið tikið til at tóka av deyðarevringini. Í august kravdi ítalska parlamentið, at deyðarevring verður tikið av í revslógini fyri herin. Í Írlandi samdust teir báðir samgonguflokkarnir um eina ætlan, ið skal føra til

fullkomiliga avtøku av deyðarevringini. Í Sveits hava uppskot verið frammi í tinginum um at seta úr gildi deyðarevring fyri øll brotsverk.

Á Jamaica finga 10 fangar deyðadómarnar broyttar til fongsl av lögfrøðisdeildini hjá Privy Council (JCPC) í London; hetta hendi í mars og juli. Summir av fangunum hövdu sitið og bíðað í 11 ár eftir at verða avrættaðir. Amnesty International er fegið um avgerðina hjá JCPC, sum kann koma at fáa tyding fyri aðrar deyðadómðar fangar á Jamaica eins væl og í øðrum londum í Karibiska havinum, sum eisini hava Privy Council sum hægsta dómstól. Eingin er avrættaður á Jamaica

síðan ein nýggj stjørn kom til í februar 1989.

Í juni 1989 setti Ungarn deyðarevringina úr gildi fyri brotsverk móti ríkinum.

Í Angola vórðu deyðadómarnir yvir 50 fangar, ið vóru dómðir fyri brotsverk framd vegna andstöðubólkin UNITA, broyttir í juni mánað.

Í mai samtykti figgjara- og sosialnevndin hjá S.T. eitt uppskot, ið mælti til, at øll limalond í S.T. taka stig til at tryggja rættindi teirra, ið eru í vanda fyri at verða dómð til deyða við at áseta ein lægsta aldur fyri deyðadómi og avrætting. Somuleiðis varð viðmælt at taka av deyðarevring fyri øll sinnisveik ella heilt illa gávað.

Fleiri stjørnir hava tikið

væl undir við Amnesty International í herferðini móti deyðarevring.

Millum teirra, ið hava skrivað undir eina felags áheitan um avtøku av deyðarevring eru: Forsetin í Costa Rica og Nobell-virðislonartakarinn Oscar Arias Sánchez, forsetin í Uruguay Julio María Sanguinetti, kanslarin í Eysturriki Dr. Franz Vranitsky, forsetin fyri Europaparlamentinum Enrique Baron Crespo, sovjettski Nobelvirðislonartakarinn og politikarin Andrey Sakharov, forsetin fyri jugoslavisku republikkna Slovenia Janez Stanovnik, forsætisráðharrin í New Zealandi Geoffrey Palmer og forsætisráðharrin í Australia Bob Hawke.